

2015.gada meža kaitēkļu monitoringa rezultāti un salīdzinājums ar 2014.gadu

A.Šmits, Dr.Biol.

LVMI «Silava»

Zemsedzes kontrole

Zemsedzes kontrole tiek veikta maijā. Katrā rajonā iekārtots viens pastāvīgs parauglaukums (26 parauglaukumi).

Katrā parauglaukumā tiek veikta kaitēkļu ziemojošo stadiju uzskaitē zemsedzē uz 10 m² zemsedzes platības.

Sekojošas kaitēkļu sugas var tikt uzskaitītas zemsedzes kontrolē:

- *Bupalus piniarius*
- *Panolis flammea*
- *Hyloicus pinastry*
- *Diprion pini*
- *Acantholyda posticalis**
- *Dendrolimus pini***

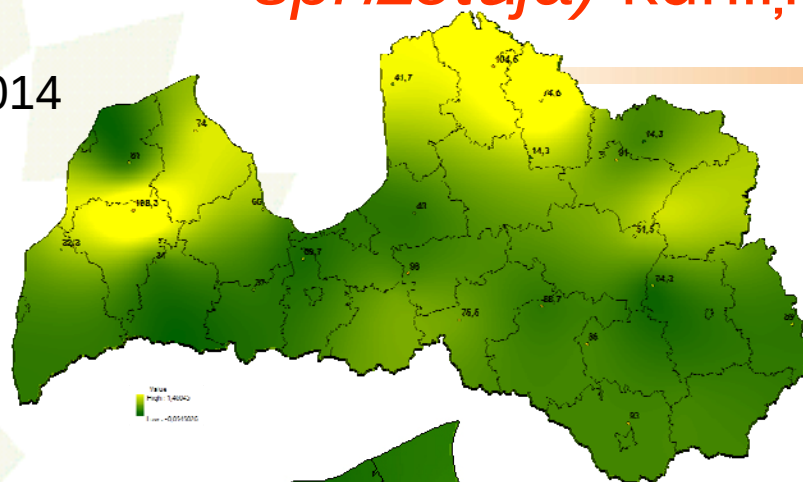
* *Acantholyda posticalis* uzskaitē jārok uzskaites bedres

** šobrīd netiek uzskaitīta- jāveic papildus rudens zemsedzes kontrole

Zemsedzes kontrole- *Bupalus piniarius* (priežu sprīžotāja) kūniņas uz 1 m²

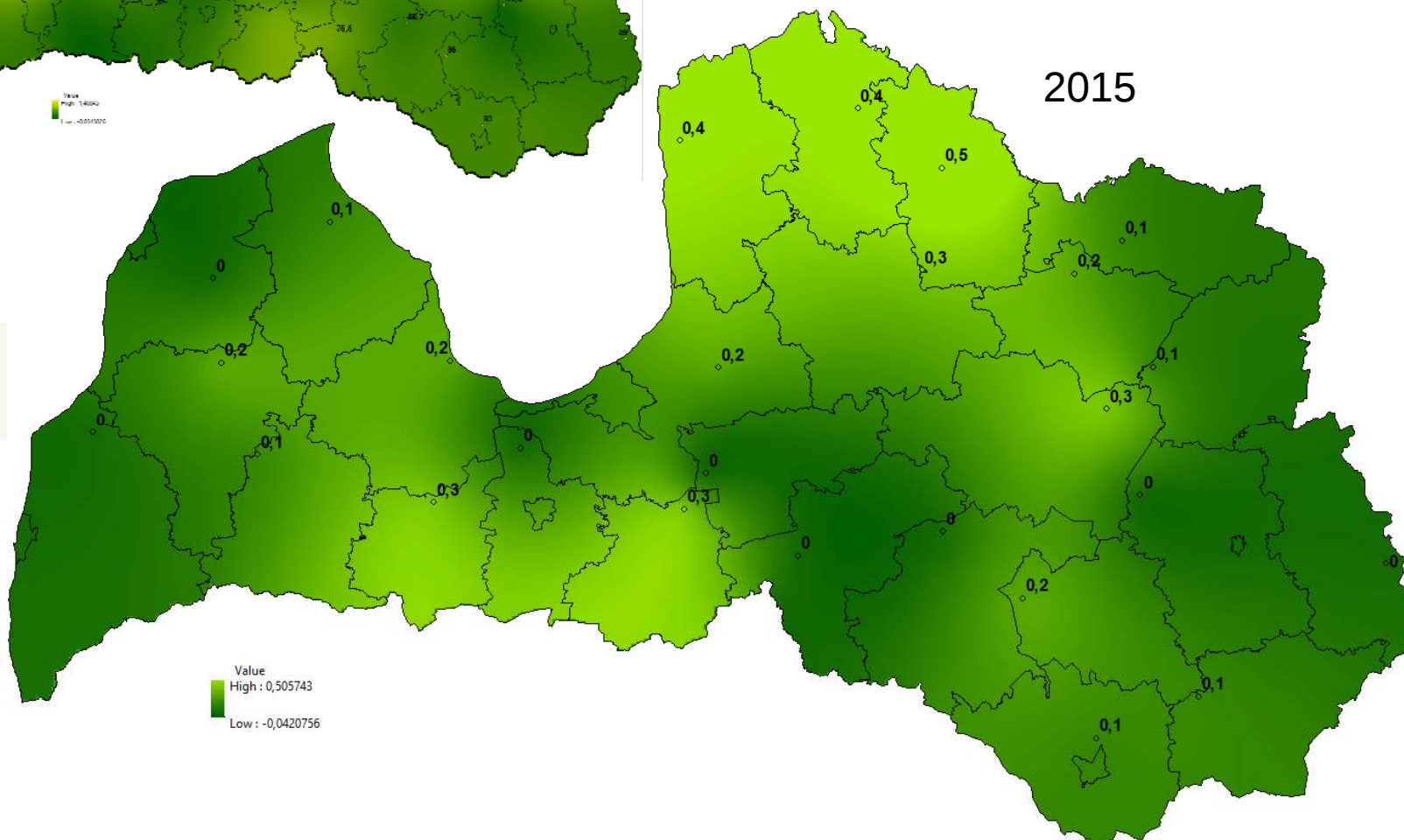

2014

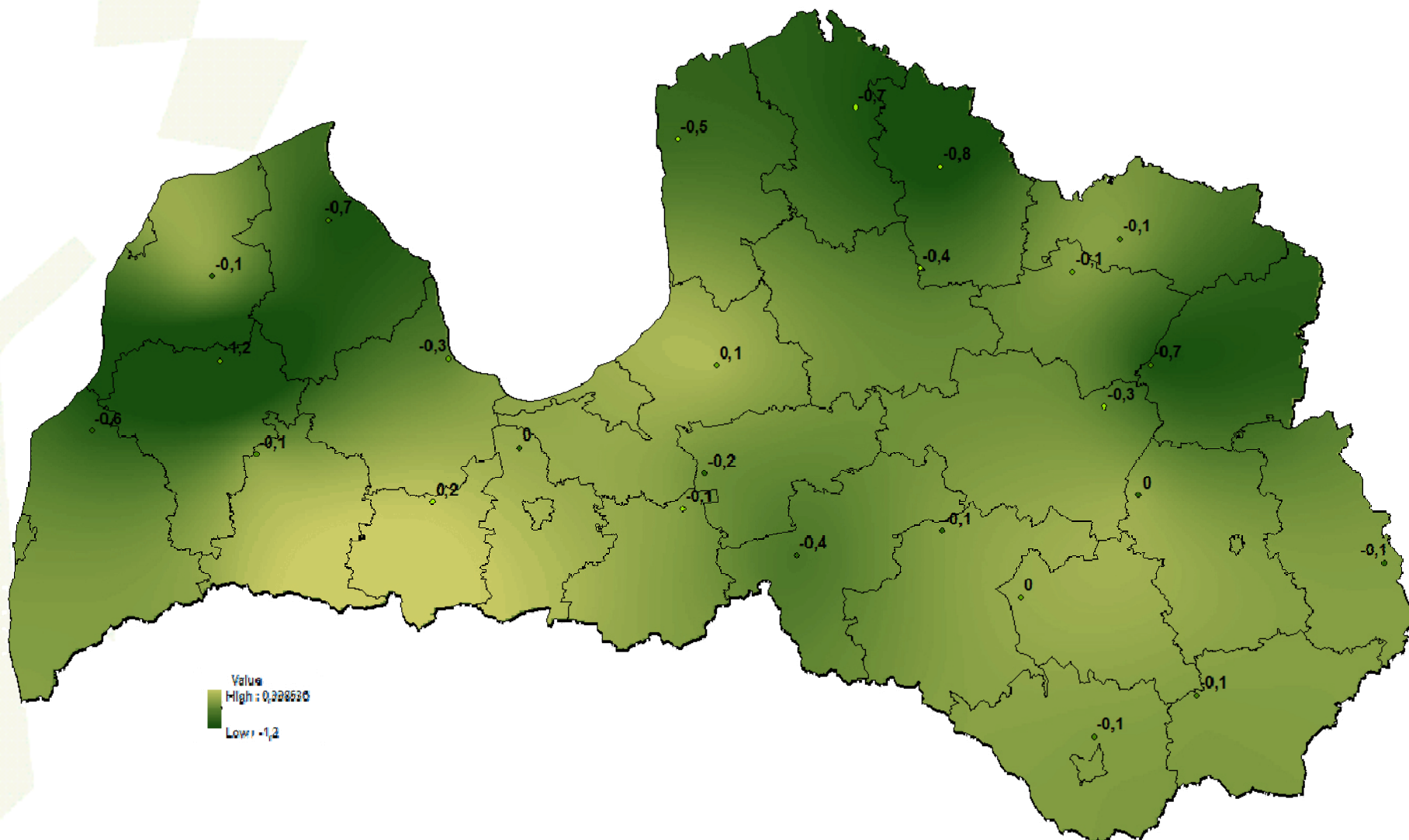

Value
High: 1.40242
Low: -0.0110105

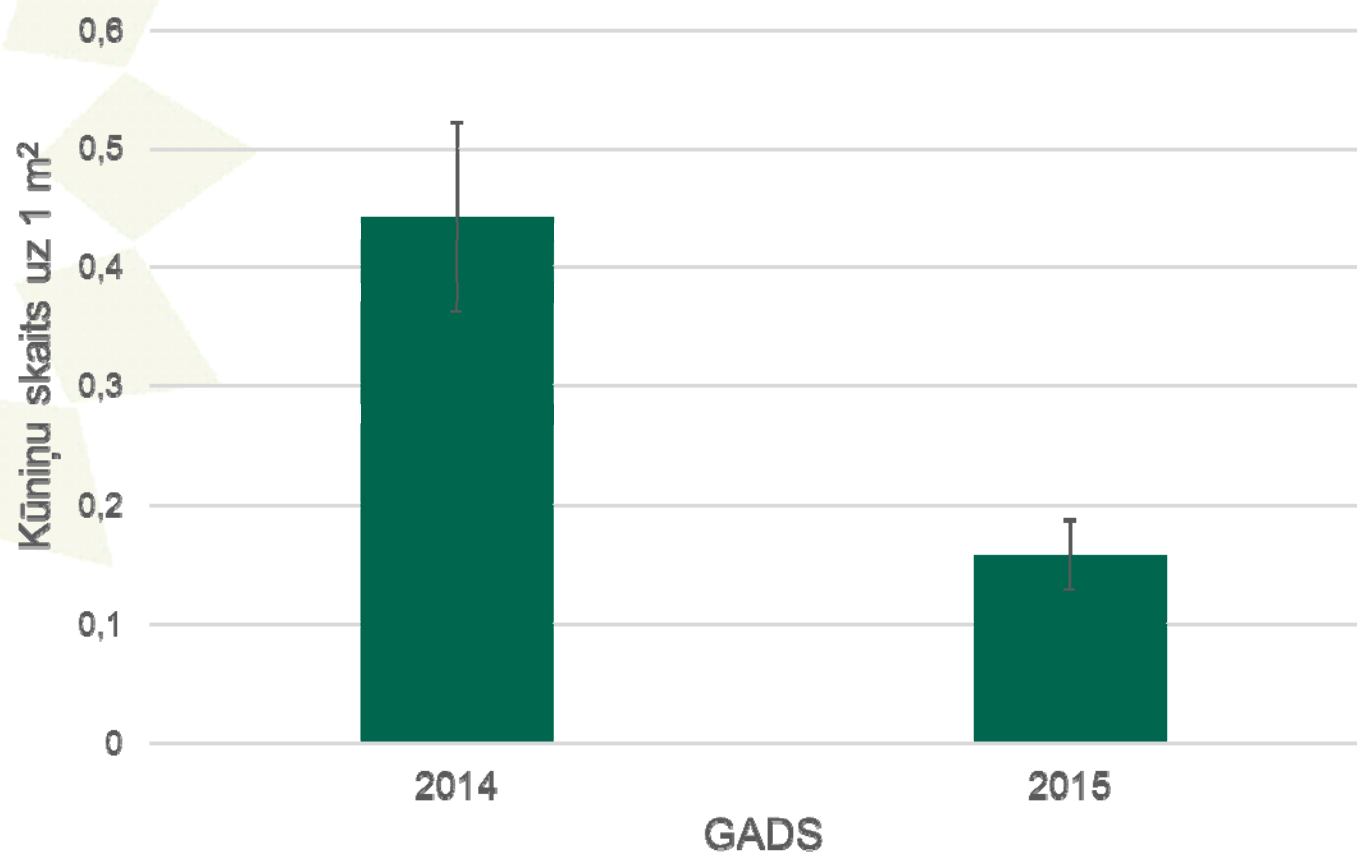
2015

Value
High: 0.505743
Low: -0.0420756

Bupalus piniarius- populācijas blīvuma izmaiņas salīdzinot ar 2014.gadu

Feromonu slazdu lietošana

Tajos pašos parauglaukumos, kur tiek veikta zemsedzes kontrole, tiek izvietoti feromonu slazdi egļu (*Lymantria monacha*) un ozolu (*L.dispar*) mūķenes uzraudzībai. Viens dispensers (Lymodor A) tiek izmantots abu sugu uzskaitēi. Katrā parauglaukumā tiek izmantoti 3 feromonu slazdi.

Papildus, 8 parauglaukumu transekts ir izvietots Valsts rietumu daļā lapu koku audzēs.

Tilpuma slazdi mežā tiek izvietoti 1.jūlijā un novākti 1.oktobrī. Kopējais tauriņu skaits tiek iegūts lidošanas perioda beigās. Sugas tiek identificētas laboratorijā pēc spārnu dzīslojuma.

Feromonu slazdu parauglaurumi

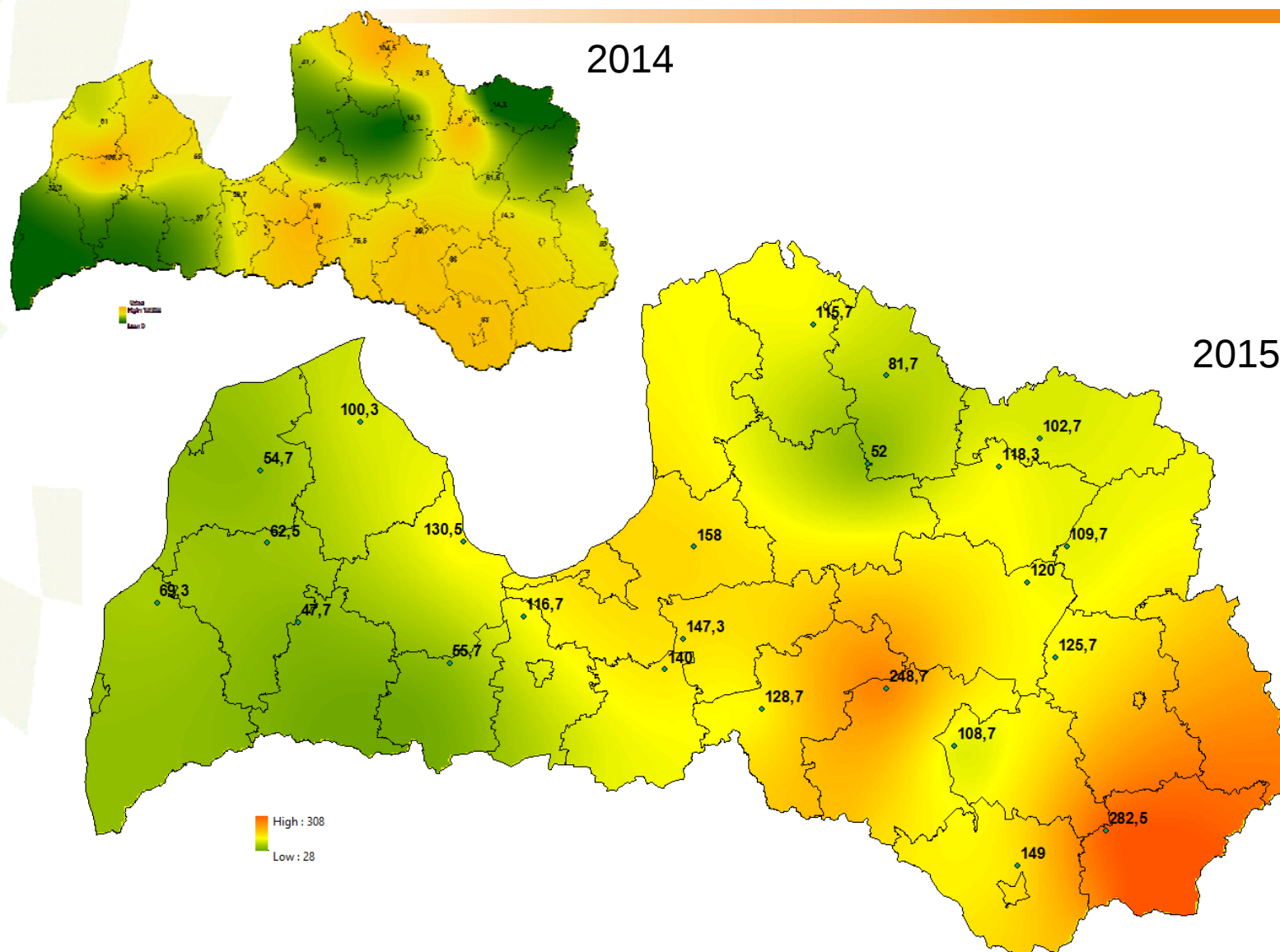

26 parauglaurumi

78 slazdi

Daļa slazdu tiek
iznīcināti (ogotāji,
sēnotāji)

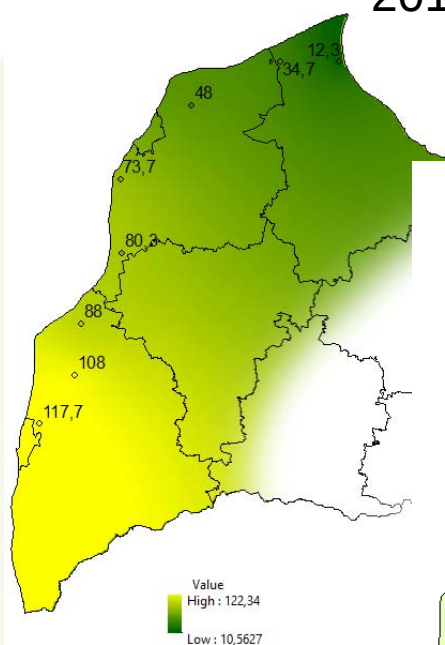
Vidēji vienā slazdā noķerto egļu mūķenes (*Lymantria monacha*) tauriņu skaits

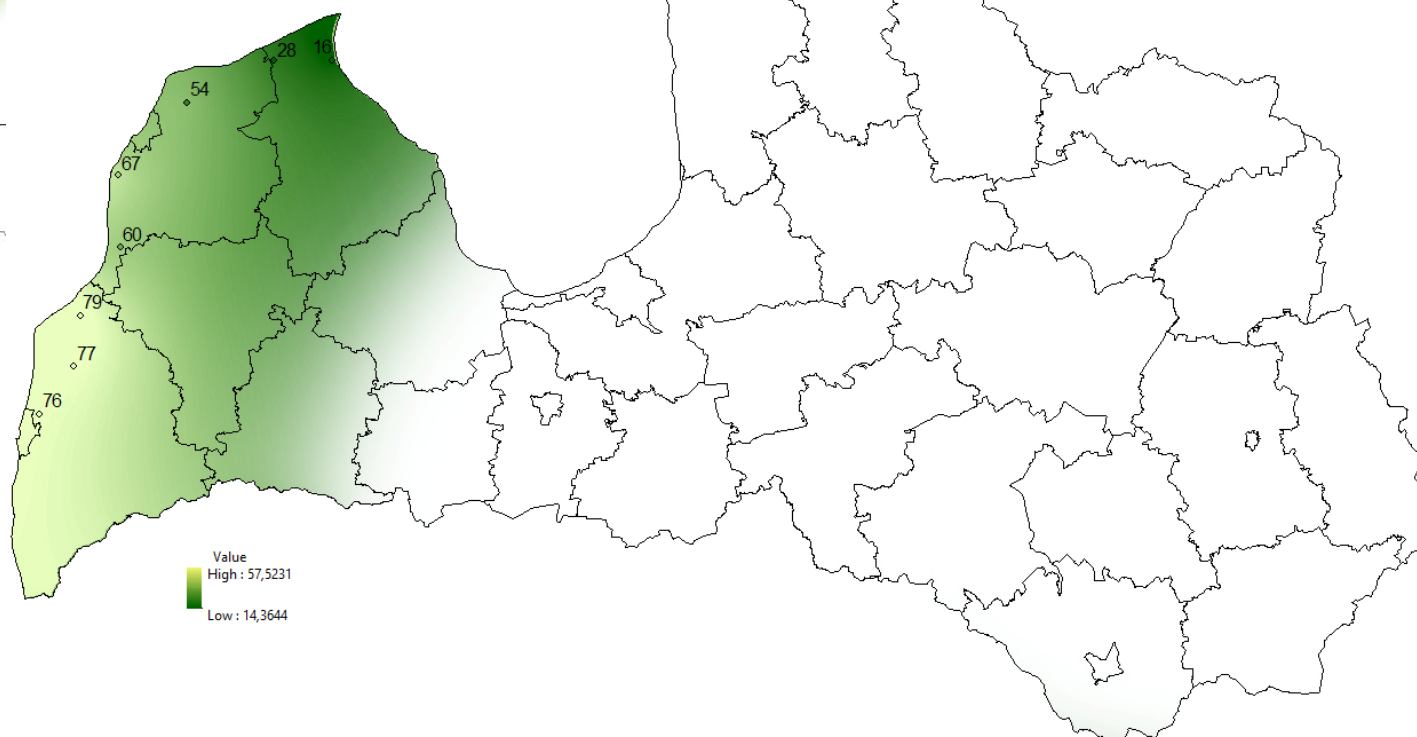
Vidējais vienā slazdā nokerto ozolu mūķenes(*Lymantria dispar*) taurinu skaits lapu koku audzēs

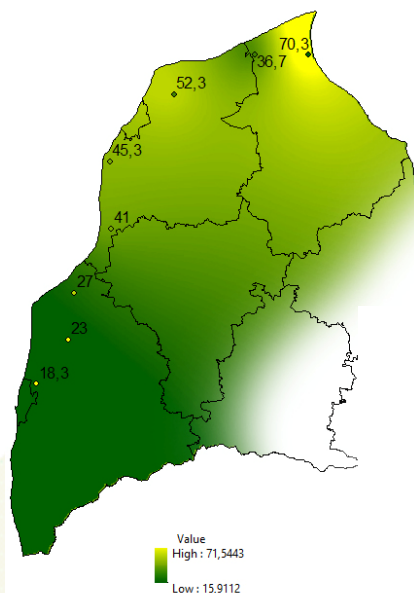
2014

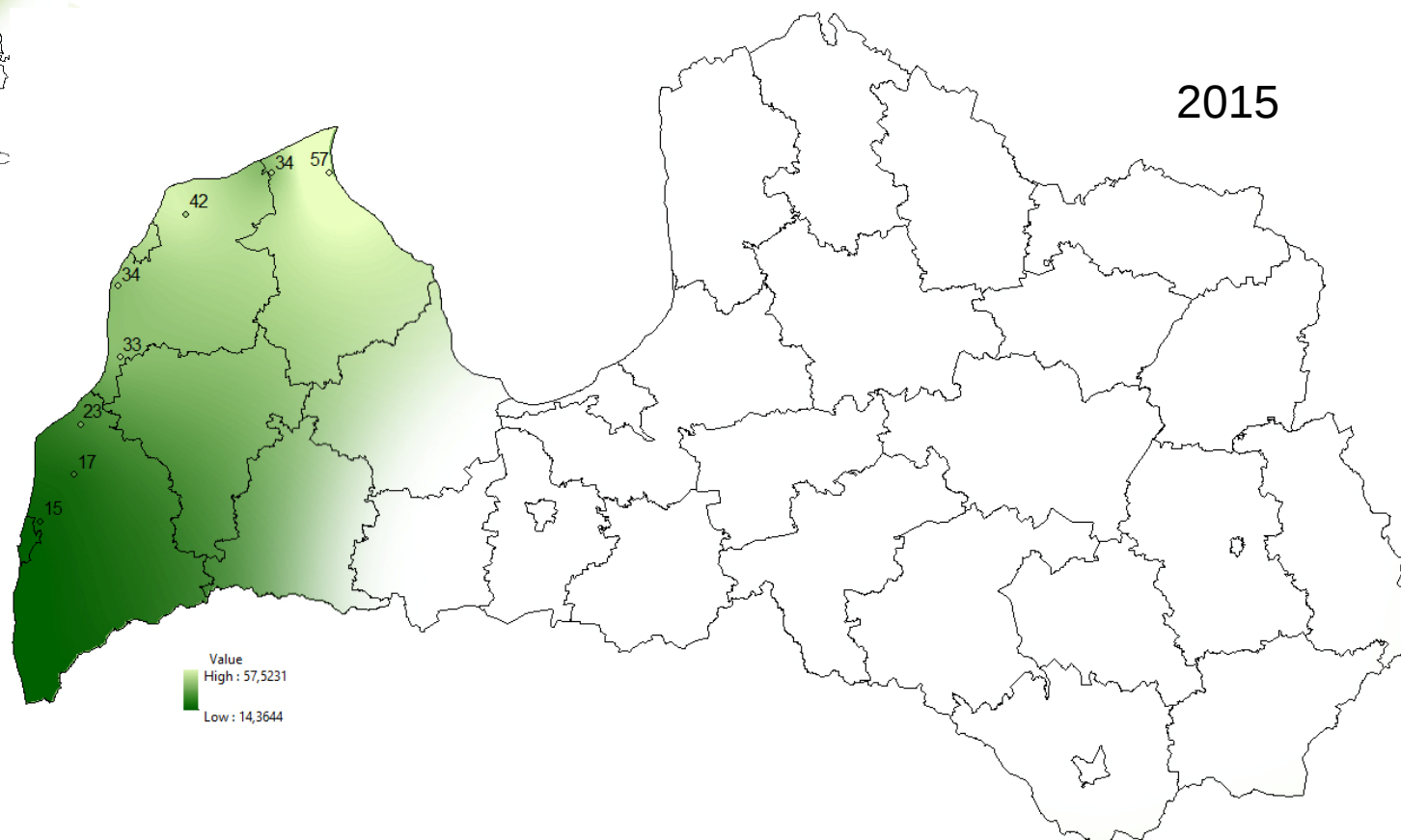
2015

Vidējais vienā slazdā noķerto egļu mūķenes(*Lymantria monacha*) tauriņu skaits lapu koku audzēs

2014

2015

Egļu astoņzobu mizgrauža (*Ips typographus*) uzskaitē feromonu slazdos

26 parauglaukumi ar 3 slazdiem katrā tiek iekārtoti svaigās cīsmās no 1.maija līdz 1 septembrim (1 parauglaukums katrā rajonā).

Slazdi tiek apsekoti reizi nedēļā. Vaboļu skaits tiek uzskaitīts pēc tilpuma.

Mizgraužu feromonu slazdi- tāfeļslazdi

Kritiskās *Ips typographus* skaita vērtības

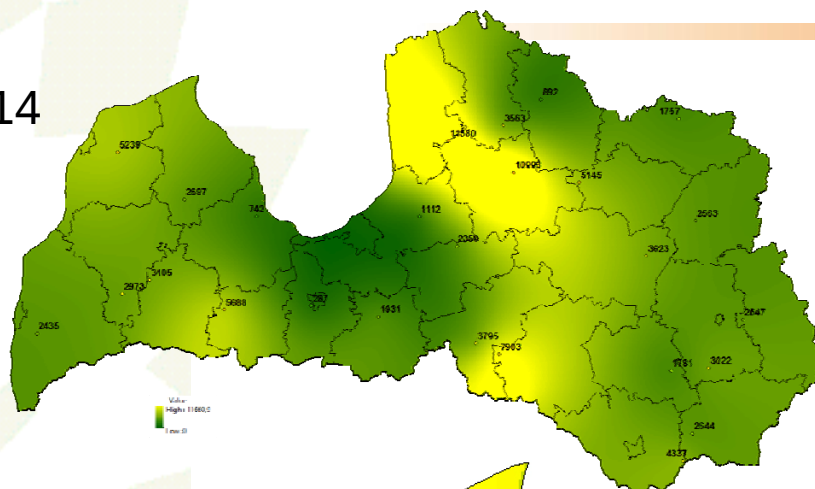

Vaboļu skaits slazdā		Risks augošām eglēm
1 dienā	30 dienās	
100>	500>	Nav
100-200	500-3000	mazs
200-1000	3000-8000	Vidējs
1000-2000	8000-20000	Liels
2000<	20000<	Ļoti liels

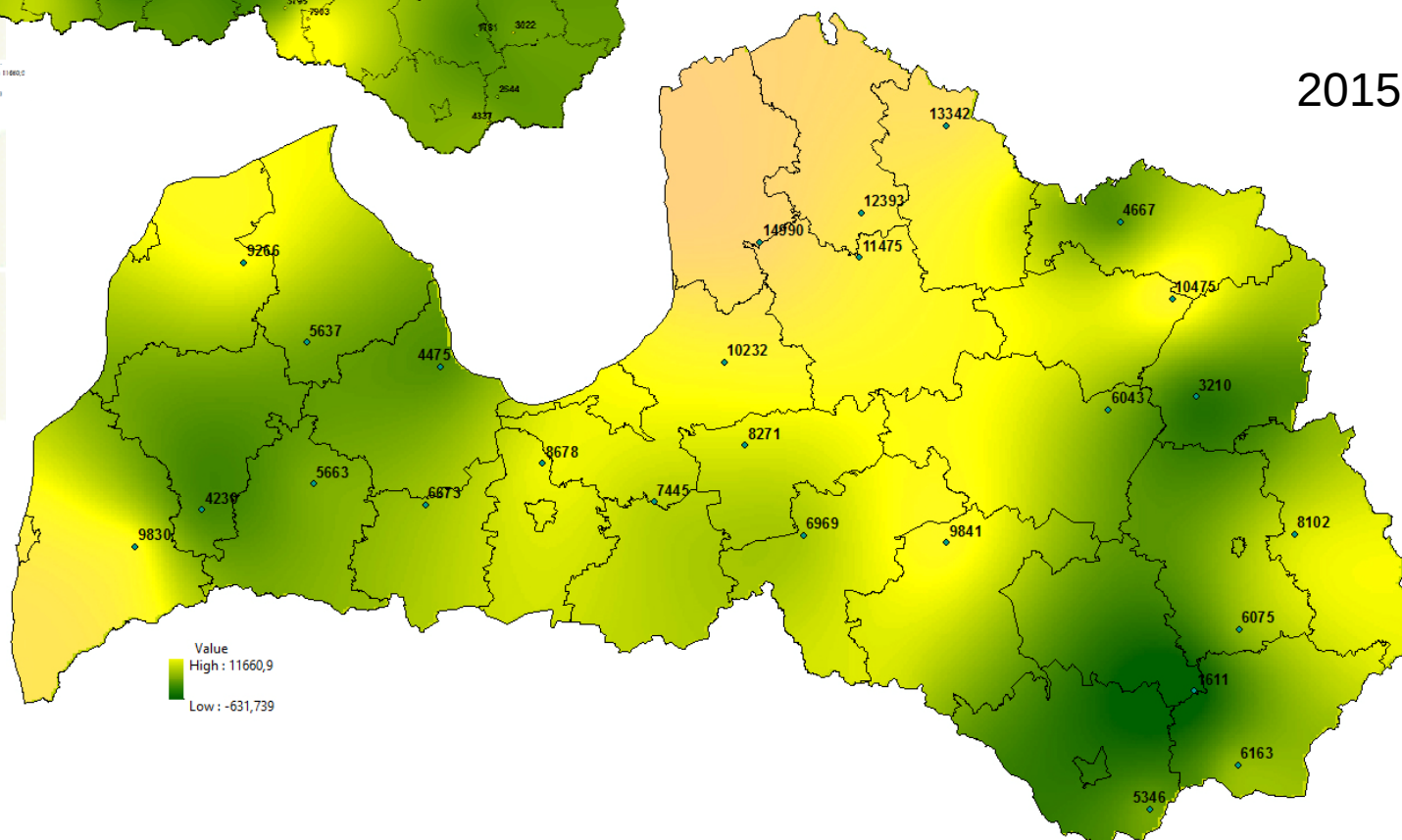
Vidēji vienā slazdā noķerto vaboļu daudzums visā lidošanas laikā

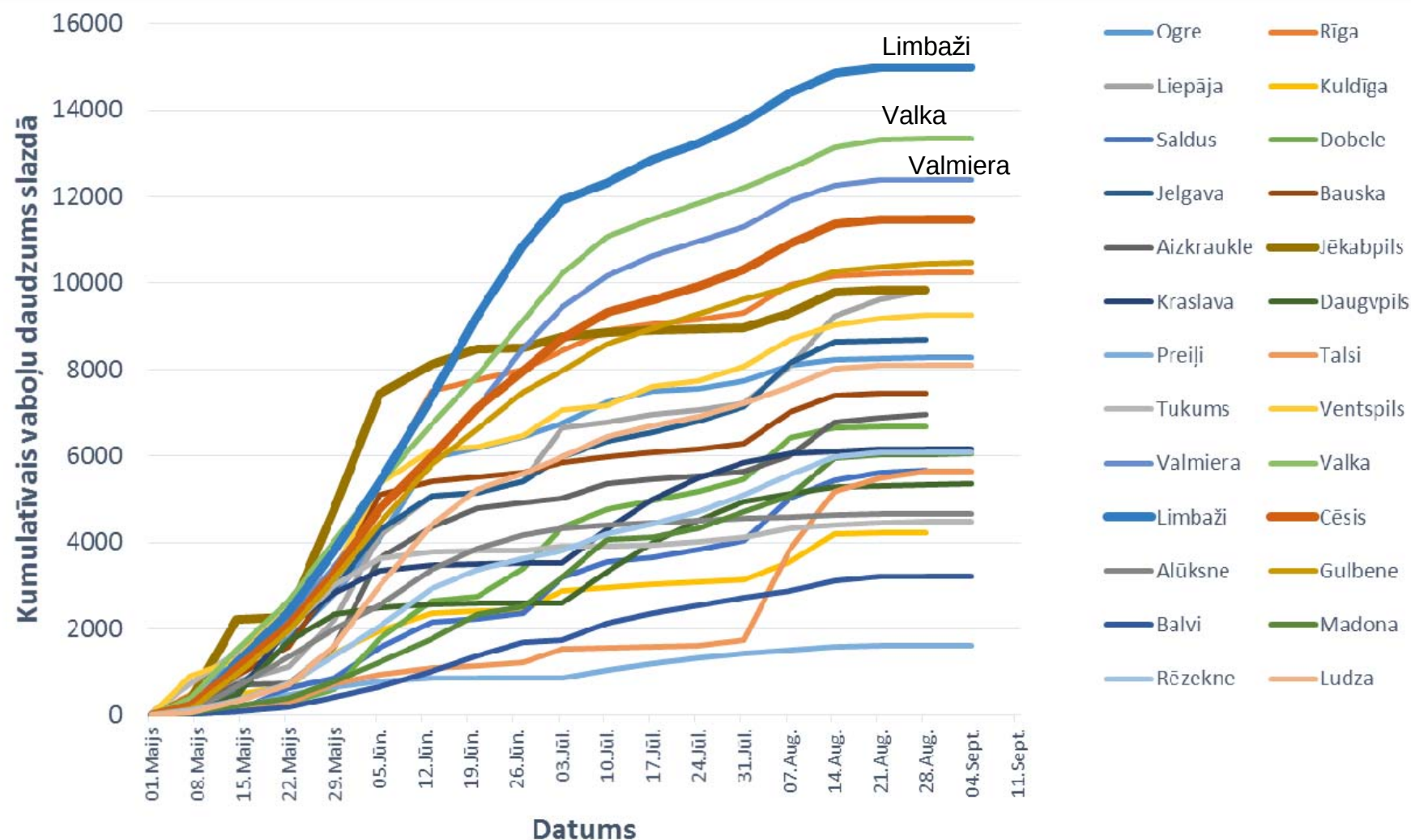
2014

2015

Egļu astoņzobu mizgrauža lidošanas dinamika 2015.gadā- kumulātes

Vidēji vienā slazdā nokerto egļu astoņzobu mizgrauža vaboļu daudzums 2015.gadā

Egļu astoņzobu mizgrauža bojājumu uzskaite transektos

Lai novērtētu egļu astoņzobu mizgrauža kaitējumu no 1.jūlija līdz 1.novembrim tiek apsekotas 300-400 egļu audzes.

Tiek apsekotas egļu audzes vecākas par 50 gadiem, kurās egle ir vairāk par 70% no krājas.

Katrā audzē tiek novērtēta mizgraužu klātbūtne 30 uzskaites punktos ar 3 eglēm katrā uzskaites punktā.

Ips typographus ieskrejas

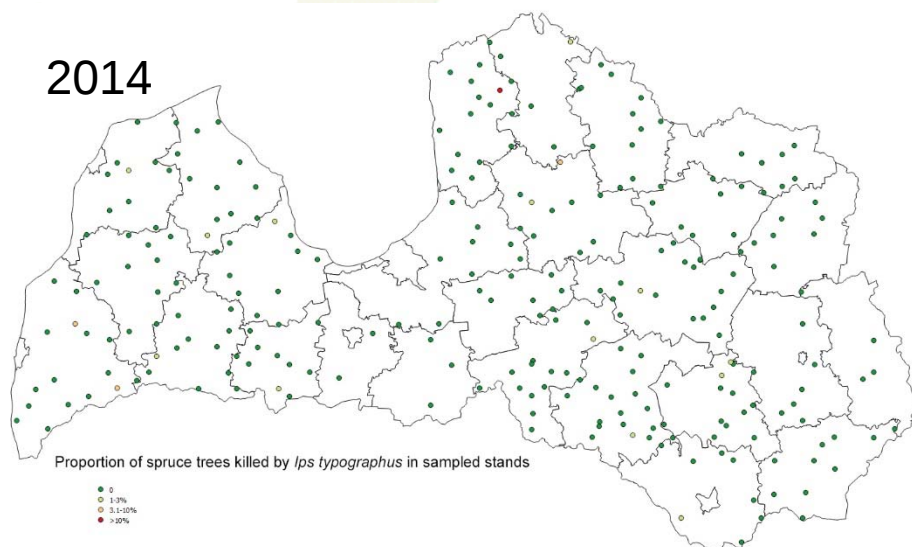
I. *Typographus* bojājumu uzskaitē transektos- 300-400 parauglaukumi

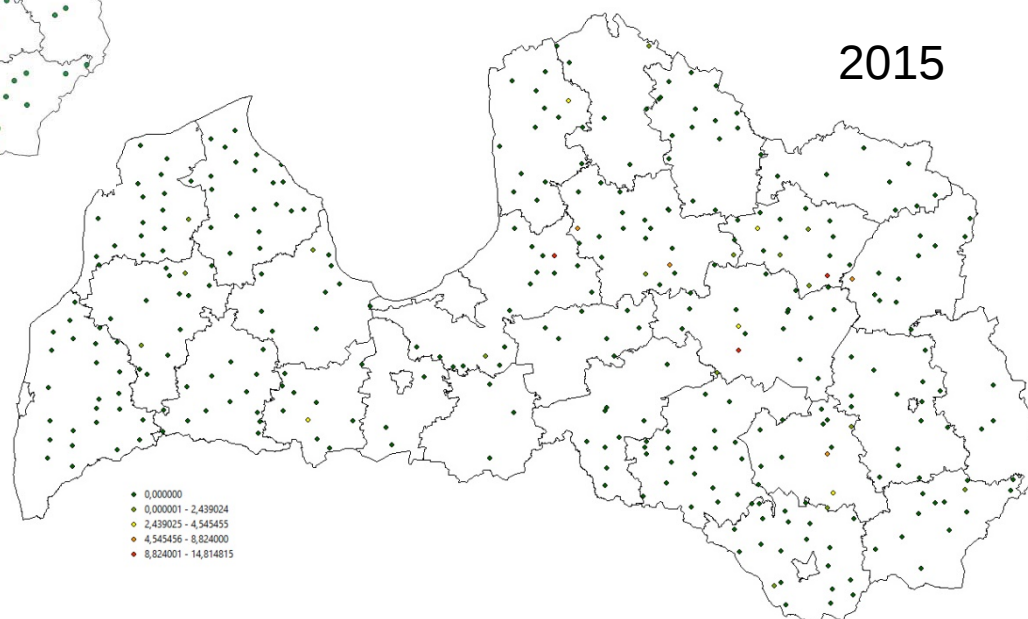
2014.gads- 0,27% *I.typographus* invadētas egles, kas vecākas par 50 gadiem

2015.gads- 0,26% *I.typographus* invadētas egles, kas vecākas par 50 gadiem

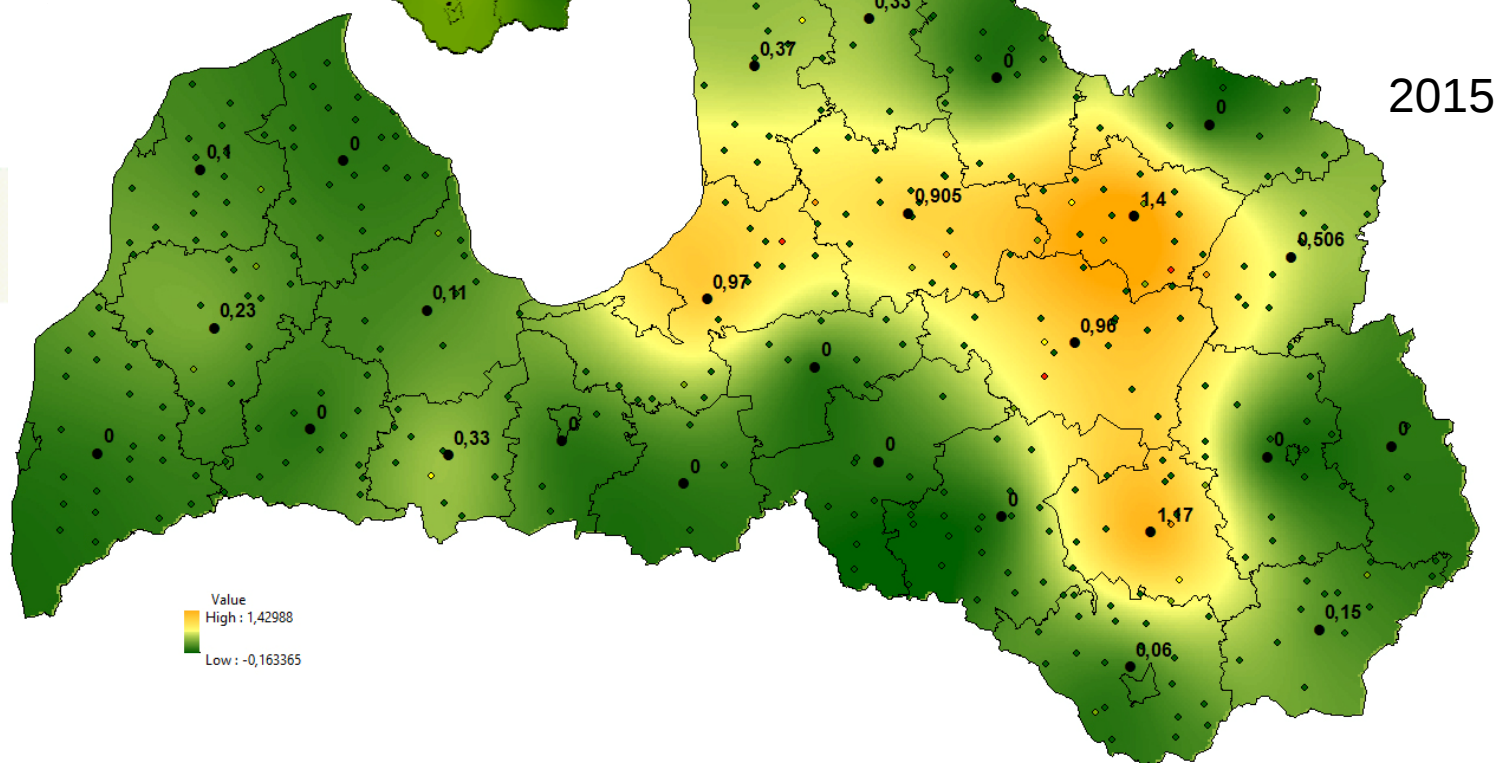
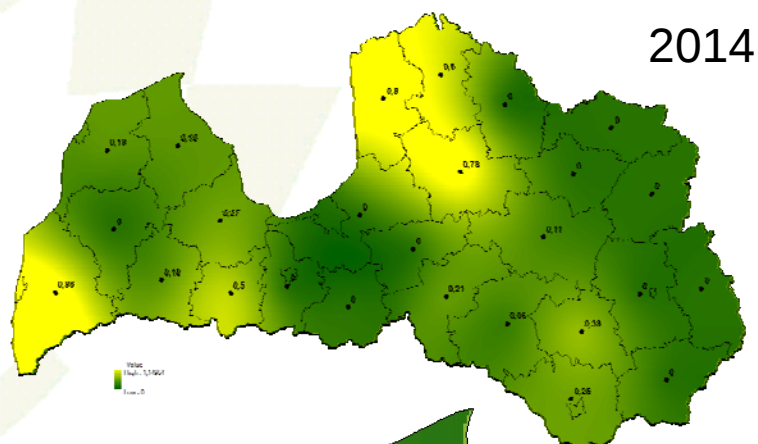
2014

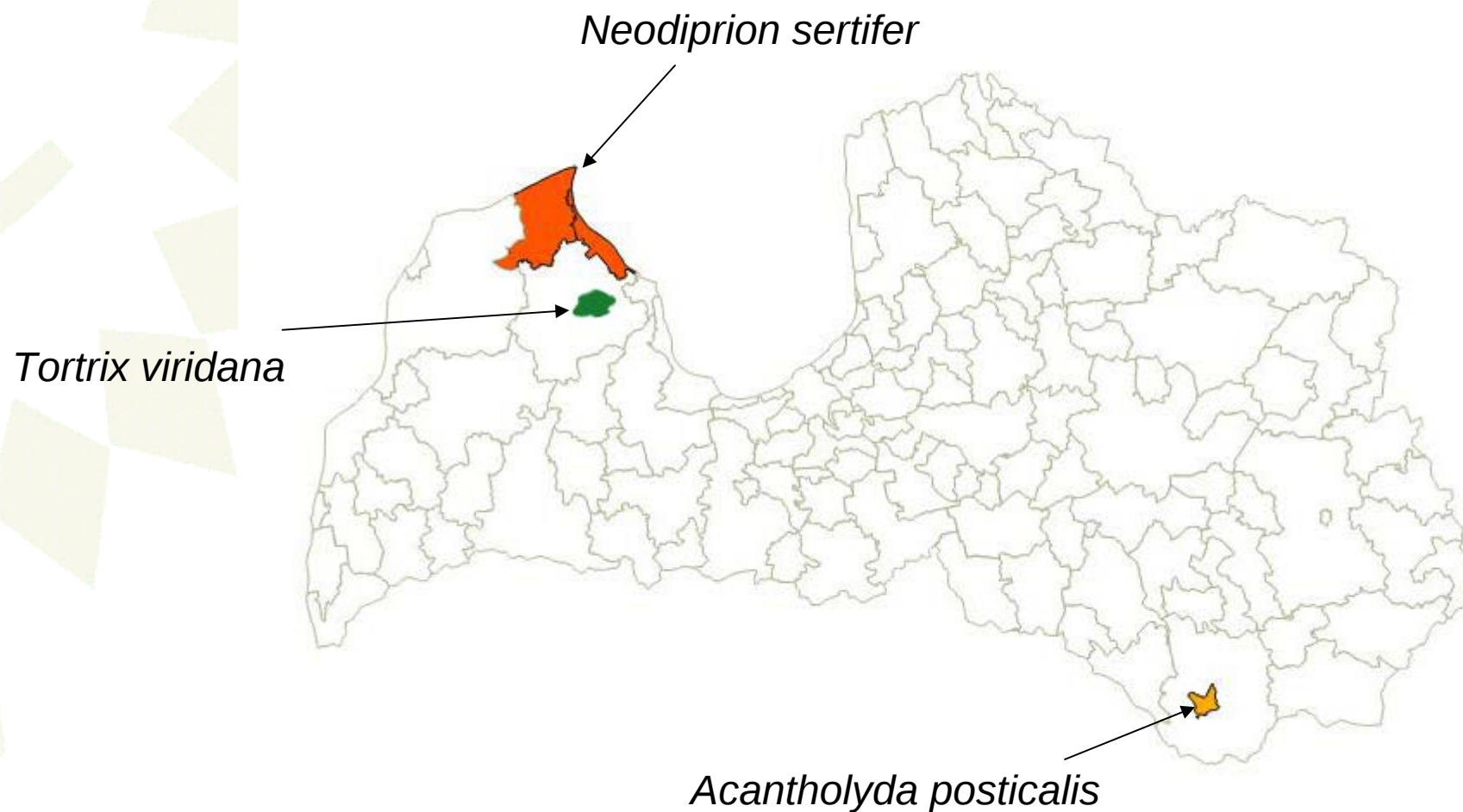
2015

I. Typographus bojājumu uzskaitē transektos- 300-400 parauglaukumi

Kaitēkļu masu savairošanās 2014.-2015.gadā

Priežu audžu tīklapsenes *Acantholida posticalis* savairošanās Daugavpils apkārtnē

Acantholida posticalis savairošanās izvērtējums

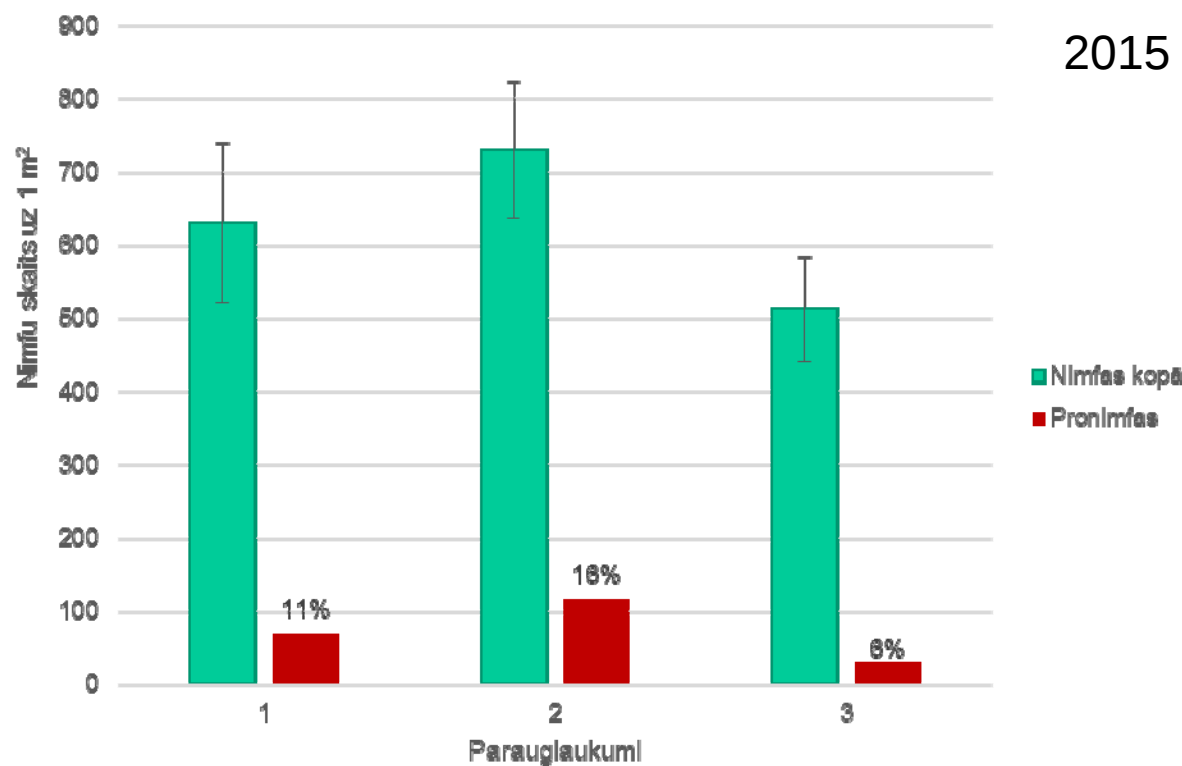
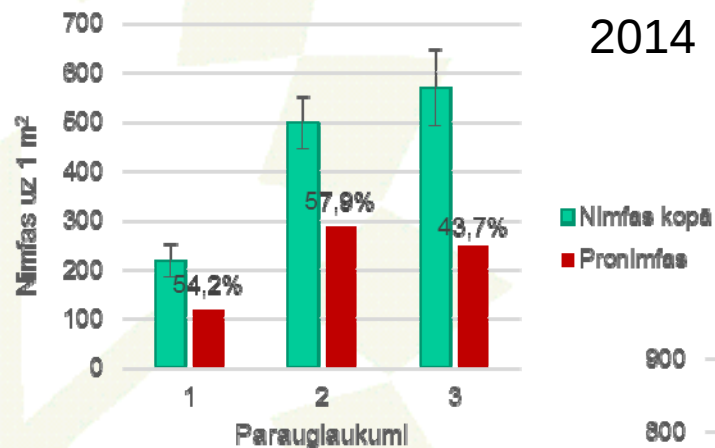

- Nimfu skaits zemsedzē
2015./16.gada ziemā- **500-730** uz 1m² (2014./15. 220-570 uz 1m²).
- Pronifas*:
2013./14.- 1%
2014./15.- 50%
2015./16.- 10%

* Pronimfas lido nākamā vasarā. Pārējās diapauzē

Ziemojošās tīklapsenes augsnē

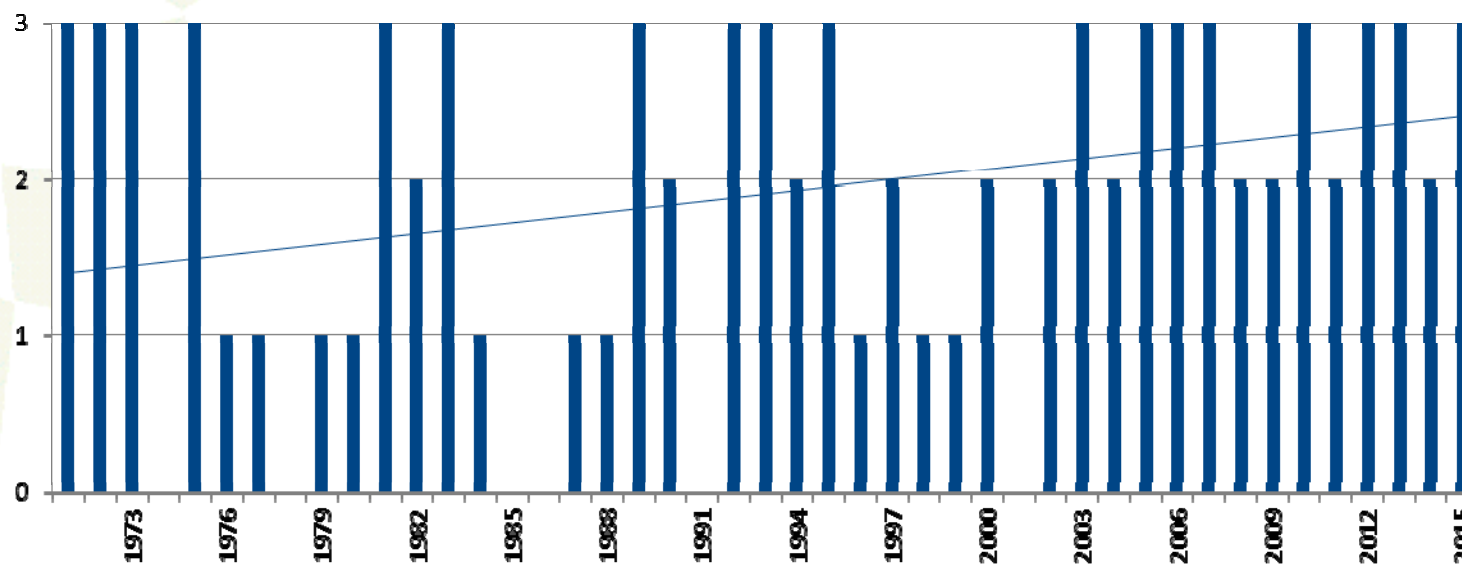

[illegible]

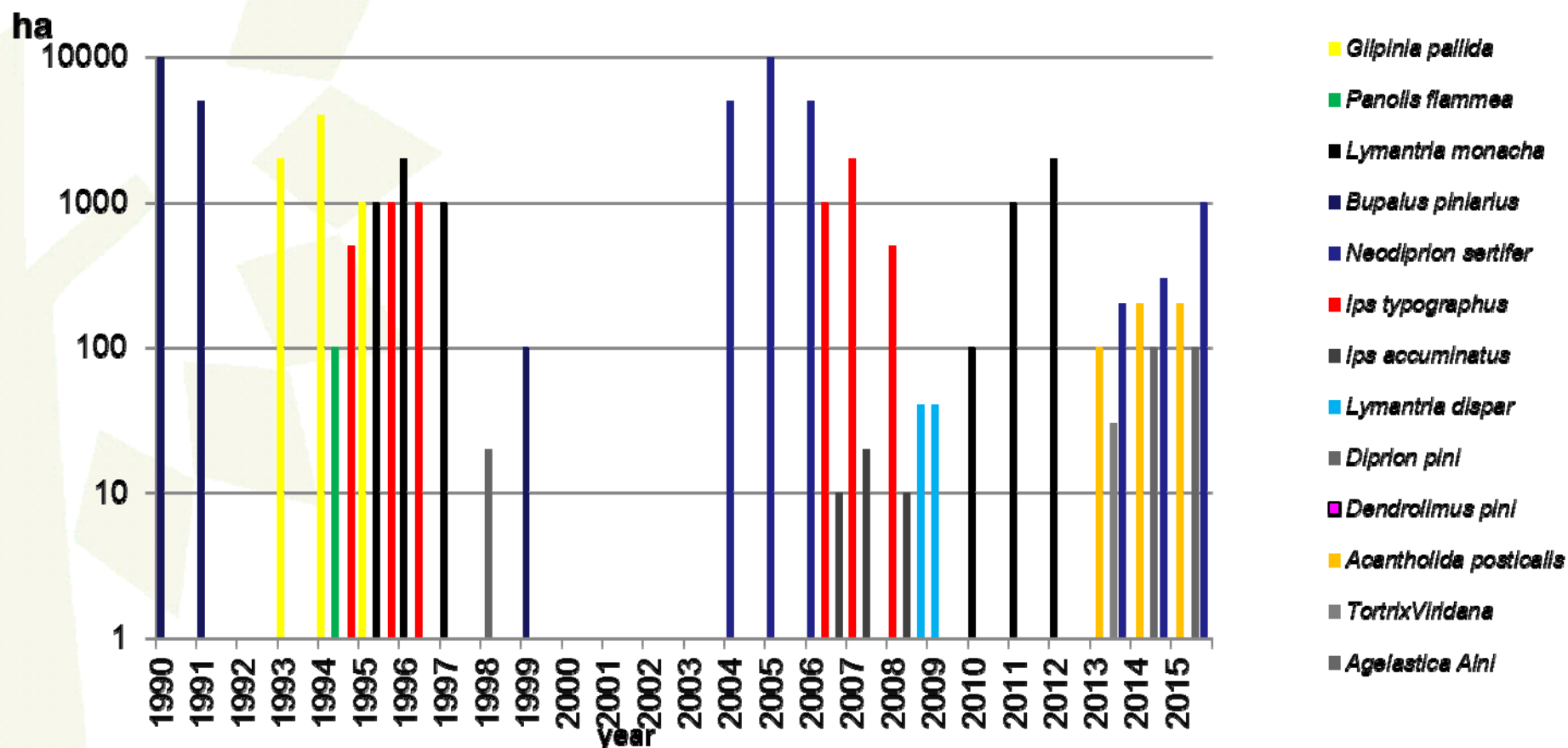
Egļu astoņzobu mizgrauža paaudžu skaits

- 0- viena paaudze
- 1- nesekmīga 2 paaudze
- 2- daļēji sekmīga otrā paaudze
- 3- Sekmīgi attīstījusies otrā paaudze

Masu savairošanās kopš 1990.gada

Paldies par uzmanību!